

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljike in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejeman, za avstro-egerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četr leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četr leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje, za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četr leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejeman za četr leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiri stopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši "Hotel Evropa". Opravnistvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v "Národní tiskarni" v Tavčarjevi hiši.

V občnem zboru delniškega društva „Narodna tiskarna“ v Ljubljani 27. sept. 1874 l. je bilo skleneno, da se za poplačanje nezaloženega dolga, vzame posojilo od 15.000 gld., katero se bode obrestovalo po 6 % in se v 10 letih po amortizaciji nazaj plača, proti zastavi vseh strojev, črk in drugih premoženskih delov delniškega društva „Narodna tiskarna“, ter da se v ta namen deloma dolžna pisma po 100 gld. izdajo, in se posojilo jemlje po potu subskripcije. Izvrševanje ta sklep vabi podpisani odbor s tem na subskripcijo s tem pristavkom, da se subskribirani zneski proti prejemu deležnega dolžnega pisma, najdalje do 31. decem. t. l. v blagajnico „Narodne tiskarne“ v Ljubljani vplačati imajo, pri kateri se tudi subskripcije za to posojilo sprejemajo.

V Ljubljani 28. sept. 1874.

Odbor „Narodne tiskarne“.

V Ljubljani 13. oktobra.

Organ naše ustavoverne vladne stranke prinaša, pičen od Zarnikove interpelacije, v pondeljek surev članek, v katerem o kranjskem deželnem zboru, resp. o njegovi slovenski večini piše s sledičimi nemško-kulturnimi epiteti: „national-klericale fanatiker des nixdajtsch“ — „eine phrase weggeschappt“, — „germanizierung des edlen Slovenenstammes“ (šabški pisec si upa v sredi nas norca delati iz našega rodu) — „diese Landtags-pagoden“ — „keck und verwegen wie sie schon sind“, — interpelacijo imenuje ta nemški pisec „das pöbelhafte schriftsteller“, — jezik v interpelaciji (menda ker je slovenski)

„pöbelhafte sprache“ — „die mehr an einen rabiaten bauerntabor errinert;“ — 16 narodnih poslancev, ki so interpelacijo podpisali imenuje vladni organ „die 16 papierhelden: die von der ihnen gewahiten straflosigkeit den ausgedehntesten gebrauch zu machen wusten“ — odreka jim vsako politično prepričanje, — govori o njih „börnerte auffassung“, — „lacherliche voreingenommenheit“, — „hochmutskitzel dieser piehelden“, — der spruch dieser sippeschaft, — „der glaubenssatz dieses dum dreisten nativismus“ — „slovenische götzen“: dalje nas Slovence dolži da čemo svoje prepričanje (o katerem je v prejšnji sapi djal da ga sploh nemamo) „mit dem Hussitenstocke einblauen“, — ali „je toller und wüthiger die herren sich geberden“ tem bolj nas Slovence bo ta vladni nemški pisač podučil, pravi, o „gänzliche bedeutungslosigkeit“ in „unzurechnungsfähigkeit“ itd.

Mi denes, ponatiskujoč to lepo cvetje one nemške kulture, katero nosijo naši ustavoverci mej nas, le vprašamo:

1. Ali si bodo 16 imenovani poslanci dali te in take psovke od strani organa vladne stranke mirno na vrat metati in ne bodo storili kar čast narodnega zastopstva zahteva?

2. Kolikokrat bi naš list vrla konfiscirala, ko bi mile deseti del enako o svojih nemškatarskih protivnikih pisali, — in, ali nij potem tacem kakor izkušnje kažejo resnica in istina, da tiskovna svoboda samo za nas slovanske liste ne obstoji?

Listek.

Nova realka v Ljubljani.

Denes ob 10. zjutraj se bode pri novo sezidanem poslopji za realko vzidaval zadnji kamen in županu ljubljanskega mesta se izreče od hranilničnega predsednika ključi od poslopja, ki ima z jutrajnjim dnevom postati, za kar je namenjeno: prostor, kjer se bode širila omika in vednost mej sinove naše dežele. Naj torej denes tu povemo v kratko, kako je prišlo do zidanja poslopja in kakšno je to zidanje.

4. novembra l. 1820 se je s trudem več meščanov ljubljanskih, katerim je na čelu stal za ljubljansko mesto mnogo zaslužni nepozabljeni župan Hradecki, ustanovila kranjska hranilnica v Ljubljani, ki je bila druga v avstrijskem cesarstvu. Z majhenimi močmi začeto podvetje je raslo pod modrim nadzorstvom ravnateljev in udov tako veselno,

da je kranjska hranilnica postala prvi dearni zavod v deželi.

Zaupanje do tega zavoda je od dneva do dneva raslo in tudi v najtežavnejših časih si je vedela kranjska hranilnica zaupanje svojih deležnikov popolnem osigurati. Tako je kranjska hranilnica bila skozi 50 let vosten oskrbnik njej izročenega premoženja in s tem budila v mnogih krogih štedljivost in ljubezen do dela. Tudi s pridobljenim dobičkom je hranilnica tako gospodarila, da je zmirom gotov del dobička obrnila na to, pospeševati občno blagostanje. Res brezstevilni skoraj se smejo imenovati slučaji, v katerih je kranjska hranilnica priskočila z izdatnimi denarnimi svotami na pomoč, kjer je bilo treba uboštvo olajšati ali pa omiko in vednost pospeševati. Koliko štipendij za uboge dijake je hranilnica ustanovila, koliko raznim šolam, in šole podpirajočim društvom naklonila. Ko je dospela kranjska hranilnica do obletnice svojega 50letnega vspešnega delovanja, bilo je občno mnenje, naj

bi storila v korist dežele nekaj, kar bi njen spomin ohranilo na veke v deželi.

Kar se je že lelo, to se je tudi zgodilo. Kranjska hranilnica je v seji svojih udov 23. sept. 1869 enoglasno sklenila, da svoje svečanosti ne bode praznovala s kako veliko svečanostjo in drazim obedom, nego da na mesto tega v smislu svojega prvotnega delovanja sezida iz rezervnega zaklada kranjski deželi toliko potrebno poslopje za realno šolo. Kupilo je vodstvo hranilnice hiše in vrt od dr. Cvajerja v Gradišči in majheni hišo Lavrenčičeve, da se na tem prostoru sezida realka. Razpisal se je razpis daril za najboljše plane in kmalu je prišlo nad 28 planov za ljubljansko realko iz vseh krajev, iz Dunaja, Berlina, Bostona v Ameriki itd. Znanstveni strokovnjaki so presojevali poslana dela in arhitektu g. Aleksandru Bellonu se je priznalo prvo darilo. Njemu se je izročilo vodstvo zidanja. V njegovem delovanju ga je podpiral stavbeni komite hranilnični, obstoječ iz gg.: Anton Samasa,

Deželni zbori.

Deželni zbor kranjski.

(IX. seja 12. oktobra.) Stavbeni odsek se je konstituiral in volil za prvoslednika P. Kozlerja, za namestnika viteza Gariboldija, za zapisnikarja dr. pl. Schreya.

Anton Smola ponuja svoje imenje za 130.000 gld. za kmetijsko šolo. (Izroči se za to izvoljenemu odseku.)

Deželni glavar izroči peticijo ljubljanskega mesta, naj se nekateri paragrafi stavbene postave popravijo. (Izroči se stavbenemu odseku.)

Deželnega odbornika namestnik poslane g. F. Rudež, iz kurije velikoposestnikov, odloži svoje mesto. Volitev bode v eni prihodnjih sej.

Deželni glavar naznanja, da so vsi poslanci k slovensemu otvorjenju realkinega poslopja povabljeni.

Dr. Poklukar in drugovi interpeluje vladu, zakaj se na postaji Rudolfove železnice ne sprejemajo potovalec ravno tako, kakor na južni železnični postaji.

Dr. Costa poroča v imenu finančnega odseka o računskih sklepih za l. 1873 zakladov kranjskih ustanov. Dohodki znašajo 82.223 gld. 28 kr., stroški 73.407 gld. 57 1/2 kr., ostane še 8815 gld. 70 1/2 kr. Skupno premoženje po imenski vrednosti je 1,130.552 gld. 88 1/2 kr., po kurzni vrednosti 897.099 gld. 45 1/2 kr. (Odobri se.)

Dr. Razlag poroča v imenu šolskega odseka, o načrtu postave, za odpravo šolnine in premembo §. 45 in 46 postave od 23. aprila l. 1873 drž. zakonik st. 21 in o

dotični peticiji ljubljanskega mesta in stavi sledče predloge:

1. Slavni deželnemu zboru naj priloženemu postavnemu načrtu pritrdi.

2. Deželnemu odboru se naročuje, opraviti kar je potrebno, da se zadobi najvišja sankcija te postave.

3. Peticija mestne občine ljubljanske de praes. 26. septembra 1874, št. XXX. je s sprejemom te postave rešena.

4. Visoka vlada se naprosi, vzeti v preudarek: ali ne zapoveduje duh časa, šolnino odpraviti tudi v srednjih šolah.

Vladni zastopnik g. Widmann priporoča zboru sprejeti postavo o odpravi šolnine.

Dr. pl. Schrei govori zato, da bi se ljubljanskemu mestu dovolilo namesto 10% priklad na davke za šolske namene 20% ali 15% priklado.

Ljubljansko mesto potrebuje za šolske namene vsako leto 14.000 gld. Novo poslopje za ljudsko šolo velja 70.000 gld. in kmalu bode treba zdati novo dekliško šolo, ki bode 50.000 gld. veljala. Govornik pravi, da ima vsaka kmetska občina pravico naložiti 15% davka za šolske namene, samo ljubljanska občina ne.

Predlog dr. pl. Schrei-a se ne sprejme, potem pa vsa postava in z predlogom odbora odobri tudi v tretjem branji.

(Konec prihodnjič.)

Deželni zbor štajerski.

Iz Gradca, 12. okt. [Izv. dopis.]

V seji 12. oktobra stavi dr. Dominikuš interpelacijo do vlade zarad ponemčevanja slovenskih ljudskih šol. (To interpelacijo priobčimo jutri. Ur.) Reuter vpraša vlado, kedaj misli v Mariboru ustanoviti deželno sodnijo.

Plače deželnih uradnikov se uredijo po načinu, kakor so plače državnih uradnikov uredjene. Za vsem je pri tajništvu, knjigovodstvu, blagajništvu, registraturi in ekspeditu in pri stavbenem fondu 60 uradnikov, kateri imajo letne plače od 800 do 3600 gld. in priklade od 150 do 400 gld.

Dr. Vošnjak poroča v imenu finančnega odbora o raznih dobrodejnih zavodih. Za deželni zavod za neozdravljuve revere

Vincenc Zevnik, And. Malič, Vaclav Stedry, in uradni direktor Richard Janežič. Posebno neumorno je bilo delovanje g. Janežičeve, ki se je trudil, da bi bilo sezidano realokino poslopje tako, da ustrezza popolnem učnemu namenu, pa tudi da je postal monumentalen kinč ljubljanskega mesta. Zidarska dela sta izvršila gg. stavbena mojstra Faleschini in Treo v Ljubljani, mizarska A. Welser na Dunaju, ključarska M. Paška na Dunaju, tesarska A. Gvajec v Ljubljani, pokril pa je s škrilji poslopje g. Korn v Ljubljani.

Realokino poslopje stoji v začetku građišnih ulic, precej ko se pride iz zvezdnega drevoreda zraven hiše g. Lavrenčiča. Nasproti mu je deželni vrt. Poslopje ima precej od zunaj kaj krasen vzgled. Zidano je v eni fronti in ima na vsaki strani en risalit. Visoko je tri nadstropje, nad katerimi je še zvezdogledni oservatorij, s katerega se razprostira krasen razgled na gorenjske Alpe, noter do Triglava in ne manj krasen na ljubljansko polje doli do Krima. Poslopje v celi dolosti prepreženo z lepo železno ograjo in

(Siechenhaus) v Wildonu znašajo potrebščine 30.595 gl., v Ptui 45.000 gl., v Knittelfeldu 80.000, pri obeh poslednjih za zidanje. K tem stroškom plača štajerska hranilnica 134.000 gld. Zavod v Ptui se zida in bode do prihodnje jeseni dodelan. Hiša z opravo bode blizu 100.000 gld. veljala. Sprejemajo se v te res koristne hiše v bogi neozdravljuvi ljudje, za katero imajo potem občine malo odškodnino od 10 do 20 kr. na dan plačati; kolikor pomanjkuje, doplača deželni fond.

Sirotinski zaklad kaže v potrebščinah in pokritji 41.092 gl.; za razne dobrodejne namene se privoli 8966 gl.; mej temi za delalno bolniško društvo 500 gl. Glede zdravstva se naloži deželnemu odboru, naj se zopet do vlade obrne s prošnjo, da pomnoži število okrajnih zdravnikov. Dr. Vošnjak navede nedostatke, katere v zdravstvenem oziru sledi iz prevelikih sanitetnih okrajov. Na slovenskem Štajerskem je bilo do leta 1871 sedem okrajnih zdravnikov, zdaj so sami trije, v Mariboru, Celji in Ptui.

Namestnik Kübeck brani vlado in obljubi, da bode ustrezala željam od deželzobra izrečenim.

Normalni šolski fond kaže v potrebščinah in pokritji 8787 gl. Za ljudske šole znašajo potrebščine: Plače učiteljev in učiteljic 772.000 gld., remuneracije za postranske učitelje 50.000 gld., starostne priklade 12.000 gld., konferencijske 8000 gld., knjižnice 4000 gld., za nadaljevalno izobraževanje učiteljev 2000 gold., skupaj 848.000 gold.

— Pokritje: Doneski iz šolskih poslopij 660 gld., drugi dohodki 13.000 gold. 7% okrajne priklade k direktnim davkom 294.000 gld. nenadomestena učiteljska mesta 130.000 gld., doplača iz deželnega fonda 410.840 gld.

Penzinski fond za ljudske učitelje kaže potrebščino 34.400 gld., pokritje 65.700 gld., tedaj ostane za kapital 31.300 gold.

Za proračun za leto 1875 se dalje privoli: Deželni zastop 14.500 gold., deželná uprava 170.461 gld. — Dežela plača za svoje dolgove obresti 131.286 gold., a dobiva od raznih državnih obligacij, ki so deželna lastnina, 244.088 gld. obresti. — Za zemljiščno-odvezni fond ima dežela plačati 604.841 gld.

Koncem seje naznanja deželni glavar, da mu je Seidl izročil interpelacijo v ka-

teri vpraša vlado, zakaj nemščino v slovensko-nemških ljudskih šolah zanemarja! Vajeni smo od Seidla, da kjer le more nagaia Slovencem; da pa je precej po interpelaciji dr. Dominkuš na tako perfidni način pravičnim zahtevam slovenskega poslance nasproti se postavil, to se je celo mirno-mislečim nemškim poslancem studilo.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 13. oktobra.

Cesar je kakor "Wiener Ztg." poroča povodom svojega potovanja po Češkem odlikoval mej drugim sodeljenjem velikega križa Franc-Josipovega reda namestniku Weburu, železnega kronnega ordna tretjega reda praskemu županu Hulešu in drugim. — Cesar pojde s cesarico v novembru v Kladrub na Češko na lov.

Ceški nedeljski listi "stari" prinašajo kandidatno listino "državnih" poslancev, ki se imajo 20. t. m. voliti. Sladkovskega nemajo v listnici, da si se tako malo udeležuje drž. zabora, kot stari. — Pogreb za umrlim češkim pesnikom Halkom je bil v Pragi velikansk.

Vnanje države.

Črnogorski knez bode spomlad povabil v Bukurešt.

O Arnimu se iz Berlina poroča, da so zdravniki izpoznavaj ga za bolnega, torej se mora kje drugje zapreti, kjer bode imel več frišnega zraka in več hoje.

Volitev v francoske generalne svete so imele za nasledek — krizo v kabinetu Cissey-Chaband La Tour. — Niti maršala Mac-Mahona niti občinstvo nij moglo ono prevariti, da bi bila versailleska vlada pri volitvah zmaga. "J. des Debats" in "XIX Siecle" objavljati najvestnejši in najzanesljivejši izid. Po mnenju prvega lista je izmej 1400 izvoljenih generalnih svetov 600 republikancev, 580 rojalistov in še ne 150 bonapartistov. Vsled Abontovega izkaza o 1380 volitev je bilo namestu 610 izrebanih republikancev 610, namesto 630 rojalistov 572, in namestu 140 bonapartistov izvoljenih 146. Še enkrat se mora voliti pri 40 poslancih. Pomenljivo je, da ima kompaktno krdele več nego 600 republikancev z eno in isto taktiliko in vse eno disciplino, — le en namen, ko je nasprotno 580 rojalistov in 146 monarhistov razdeljeno v več taborov z mnogimi kralj. napadniki, maj njimi Mac-Mahon sam in vojvoda Aumale in vrh tega je dosta še tacih privržencev ki so danes na strani predsed-

je 45° dolgo, 13 $\frac{1}{2}$ ° široko in 18° visoko seveda brez observatorija. Na čelu nad napisom "Oberrealschule" ima grb kranjske hranilnice s čebelnim panjem in napisom: "Delaj, zbiraj in množi", katerega držita dva genija. Ko se prestopijo vrata železne ograje po par stopnicah, vidite se dve na vsaki strani glavnega vhoda stoječi iz belega kamna od F. Mitterlechnerja na Dunaji izsekani krasni podobi, ki predstavljati kupčijo in tehniko. Ko se vstopi v večjo katera stoji na 6 lepih iz črnega kamna izsekanih steberih, vidi se na levi strani iz črnega marmora vzidan kamen z nemškim napisom, da je kranjska hranilnica le-to poslopje pod vlado svetlega cesarja France Jožefa sezidala v namen, da se goje tehnične vednosti in da je stavbo izvršil arhitekt Bellon iz Dunaja. Na levo in desno so razne učilniške sobe in stanovanje vratarja in šolskih slug.

Po v najnovejši sistemi sezidanih kamnitih stopnicah z lepimi iz železa vlitimi ograjami obdanih, pride v prvo nadstropje. Tu je omeniti, da so stopnice nekaj temne

in da je to en del poslopja ki se more brez graje imenovati. V prvem nadstropji je lepo dekorirana slavnostna dvorana z dvema krasnima stranskima sobama. Na stopnicah v prvem, kakor tudi v drugem nadstropji je zidovje kinčano z lepimi iz gipsa izdelanimi podobami, ki predstavljajo orodja tehnike in druge stvari. Strop v drugem nadstropji je krasno malan in pokrit z lepo stekleno streho, ki daje svitlobo z stopnice. V vsem vključno je v pri tleh ali če se hoče reči v prvem, drugem in v tretjem nadstropji 11 sob za učenje, 4 dvorane in postranske sobe za risanje, 9 sob za učenje kemije, 4 prostori za učenje modeliranja. Naravoslovski ima 3 sobe, razven tega so lepi prostori za geografski kabinet, za biblioteko, za konference učiteljev, ravnateljska soba s predstovo in v prvem nadstropji ravnateljevo krasno stanovanje. Predno preidemo na notranjo opravo poslopja imamo še popisati najnižje prostore, ki bi se navadno kletni prostori imenovali, ki pa so v tem poslopij tako svetli in imajo dosti luči in zraka.

niká republike, da bi jutri ne odšli praznih rok ako bi jim pošlo upanje na preobračaj obstoječega reda, in bi republiko spoštovali celo njeni predsednik, ministri in poslanci. Ako v vrstah več nego 600 republikancev nemajo več Targeta, je nasprotno v raztrošenih vrstah monarhističnih strank mnogo konservativcev, ki ne zmetujejo samo ničevost Duc de Broglia, ampak tudi poštenje in hravnost sramotečo zvezo z bonapartisti, ter bodo stopili na stran Thiersa, Dufaura, Montaliveta, Komusata, C. Periera, Noailleja itd. Ko pa bonapartistična stranka princ Napoleonova, sovražena od Rouhera in Evgenije, ponuja svoje službe republiki, kot to delajo Chambordisti v tihem porazumlenji z ievico, in zopet le vsled sovraštva zoper orleaniste, — ter bodo vsi na ta način zahtevali naj se sedanja skupščina razpusti.

Dopisi.

Iz tržaške okolice 9. oktobra [Izv. dop.] V naši okolici je zapaziti nekaj časa sem nekako bolj živo narodno gibanje. Povod temu je dejelni zbor tržaški in pristisk lahonske stranke na naše slovenske poslance. Izprevideli so okoličani, da jim je potreba za zvezo in slogo mej soboj po močnosti skrbeti. Za to treba kakega društva, katero bi narodno slogo nasproti Italijanom pospeševalo in dobremu namenu ustrezalo. Pri St. Ivanu v Vrdelji snujejo uže politično društvo za celo okolico. Ime društva bode „Edinost“. Samo omeniti moram in živo priporočati, da naj bi društvo bilo čisto narodno in politično. Za božji čas, nikdar ne mešati verskih rečij vmes, kakor so nekateri hoteli, kajti delokrog društva mora le nasproti narodnim sovražnikom našim biti, in luč, katera mu sveti je edina in prva: „narod“, kajti borba za narodnost, ta je žalibog v prvi vrsti. Če se ne budem za Slovanstvo borili, gotovo nas pogoltne eden izmej dveh zmajev, katera nam pretita: čez Adrijo laški in čez planine nemški. Nasvetovali bi, naj bi to politično društvo tudi gospodarske reči v delo vzelo, ker pri nas je gospodarstvo še vedno po starem kopitu, duh časa terja prenaredeb in mi tudi ne smemo zaostajati. Nadalje pozivljam vse vzbujene okoličane, naj ko bode društvo ustanovljeno, pristopijo in vedno naj jih vodi pravo geslo „vse za narod, omiko in svobodo“.

V teh prostorih so sobe za mehanične delavnice in tudi za to prirejeni kraj, kjer bi se o priliki lahko postavila, majhena parna mašina, razen tega 8 prostorov za kurjavo. Celo poslopje se namreč kuri po Meissnerjevi sistemi, tako da se le pri tleh kuri in se gorkota napelje v vse sobe poslopja. Zato je v vsaki sobi prirejena priprava, da na eni strani puhti gorka sapa, na drugi pa mrzla, tako da je v vsaki sobi ravno potrebna temperatura. Razen tega je v spodnjih prostorih tudi pripravna mašina, da se voda gori do podstrehe in v vse sobe poslopja goni. Za poslopjem je na vsakem kraju iz kamna sezidan en vodnjak, iz katerega se prav lehko dobra in zdrava voda goni. Razen tega je še za poslopjem posebno sezidana lepa telovadnica z stranskimi prostori, ki je baje akustično zidana in ima za posebne potrebe tudi prav praktičen prostor za orkester. Na dvorišči, ki je jako prostoren so priprave za vsakovrstne nasade.

Sobe so tako svitle in prijazne, posebno sobe za risanje. Klopi v učilnih sobah, so

V nedeljo 5. t. m. se je zbral lepo število slovenskih okoličanov od St. Ivana pri g. Nabergou, ki so prišli v deputaciji zahvalit se mu za možato postopanje v državnem in dejelnem zboru, ter so izjavili, da se popolnem strinjajo z njegovimi načeli. Govoril je mladi in vrli rodoljub T. da so zato tudi prišli, ker se laški časniki v iluzijah ziblejo, da so besede Nabergoujeve v dejelnem in mestnem zboru le njegovo osobno mnenje; da dokažejo da je Nabergoujeva beseda splošna beseda vseh slovenskih okoličanov. — Vrtili so se še drugi govorji in napitnice raznih zadržajev, tudi g. poslanec Nadlišek je počastil veselo družbo s svojim pohodom, dokaz temu da okoličani, akoravno tlačeni od nepravične laške stranke, toliko huje v bran stojmo.

Jeza pa človeka prime, ko vidi, da se naši zaslужni boritelji v blato gazijo. Prišel mi je v roke umazan list „Glas“ št. 33 in bral sem dopis iz Trsta, ki g. Nabergou je surovo in bedasto napada, ter ga kot razdralca slega v okolici opravlja. Ti stara hrvatsko-hudobna koža! Pojd v našo okolico in prepričaj se, da je po celej okolici splošna zadovoljnost mej okoličani z vedenjem g. Nabergouja. Tako malo imamo Slovenci hrbrik in poštenih borilcev, pa še te ti čuki zasramujejo.

Iz Zagreba 12. okt. [Izvirni dop.] Naš sabor je zakonsko osnovno o preustrojstvu politične uprave z veliko večino v drugem in tretjem branji sprejel. Proti njej so govorili in glasovali Rauchovci in Makančevci, seveda vsaki iz ravno nasprotnega gledišča: Rauchovci za to, ker se po novem preustrojstvu stare županije, po njihovih nazorih „bedemi ustavnosti“, ruše; Makančevci pa za to, ker so se tudi v novem preustrojstvu neke sence velikih županij pridržale. Sedaj razpravlja sabor zakonsko osnovno o ustrojstvu sodnij prve instance. V generalnej razpravi je uže sprejeta, in danes ali jutri bo tudi špecjalna debata končana.

K tridnevnu (19., 20. in 21. t. m.) slavnostim otvorenji našega vsečilišča prijavlja vsaki dan več gostov svoj prihod. Slavnostni odbor in mestni magistrat sta v velikej zadregi zavoljo vstanbe tolifikih gostov. Kakor čujem, bo dal magistrat šole za ne-

nekoliko prenarejene po Bucherjevi sistemi, za 5 različnih velikosti učencov priredjene. V vsaki klopi sedita dva učenca in se lehko vsak učenec nasloni nazaj.

Table na katedri so napravljene po novi sistemi, namreč, da se po vrveh prav lahko napravi iz ene table dve, ako je za risanje pri učenji potrebno. V dvorani, kjer se uči kemija in fizika, so klopi amfiteatrali, namreč z nizjave v visokost postavljene, tako da vsak učenec prav na tanko lahko opazuje kemične ali fizikalne eksperimente. Vse sobe in mostovži, posebno pa dvorane za risanje so razsvitljene in to res v obilnej meri s plinovo svečavo. V sobah za risanje imajo učenci jako pripravne mize in stole, vse po novi sistemi krasno izdelane, razen tega stoje pa povsod omarice, v katerih ima vsak učenec svoj odmerjeni prostor, kamor spravlja svoje risanje. Notrajno opravljeno je vredil vso, res izvistno g. profesor Žiakovskij, ki je pregledal v to svrhu več na novo ustanovljenih šol v našem cesarstvu. Res se mu mora pripoznavati in čestitati, da

koliko dajij v ta namen zapreti, da se v njihovih prostorih prenočišča improvizujejo. Tisti mož pa, ki je prvi misel o utemeljenji jugoslovanskega vsečilišča zamislil, ki je v izvedenje te zamisli prvi položil dar na žrtvenik domovine, ki je povod predstoječe slavnosti otvorenja vsečilišča; naša dika Strossmajer — ne bo prišel k slavnosti, kar se, se ve da, obžaluje. Od kar se je nadgoda mej našo in ogersko kraljevino tako revidirala, kakor njemu nij bilo po godu, je Strossmajer za celo stopil iz odra javnosti. — Kako bo pa Slovenija pri slavnosti za stopana?

Domače stvari.

— (V Zagreb.) Hrvatski „Obzor“ ponatisne iz našega lista novost, da bodo tudi Slovenci vzlasti Sokolci in pevci prihodnjo nedeljo v Zagreb prišli k odpiranju hrvatskega vsečilišča in pravi: „živila nam brača Slovenci, koji tako liepim odzivom pomažu proslaviti zajedničku nam narodnu svečanost.“

— (Imenovanje.) J. Šetina adjunkt v Ljubljani za namestnika drž. pravdnika v Celje, kamor je v isti lastnosti prestavljen tudi L. Jordan iz Novega mesta, na česar mesto pride dr. Gale, adjunkt v Mokronogu.

— (Kranjskih duhovnikov) je prosilo 43 za državno podporo ali takozvane Stemayr-ove groše kljubu temu, da so njihovi organi odločno odsvetovali prositi. 41 jih je dobilo 6700 gld.

— (V farovži v Zagradcu) nad Žužemberkom so 7. okt. tatje vломili in pokrali iz kase dve obligaciji cerkvenega denarja za 4650 gld.

— (Iz ulice.) Piše se nam: V soboto zvečer bi bil skoro povozil nek drdrajoč kmetski voz staro gospo pred glediščem, ko bi je ne bili ljudje na stran potegnili, voz pa ustavili. — Ne daleč sta stala dva mestna stražnika, ki se pa niti ganila nijsta, namesto da bi pazila na poulični vred. — Predvčerjnjem je pa le malo manjkalo, da se nij prekučnil voz s konji red v kanal, na oglu Maliča; ker nij bilo na tem mestu luči, voznik nij videl jame. —

— (V Žuženbergškem okraju) je živinska kuga nehala in so semnji zopet odprtji.

je svoj nalog, ki mu ga je dejelni odbor izročil, po vsem povoljno rešil. Tako smo v velikih črtah popisali novo realko, da imajo naši brači pojem, kaka je. Reči se mora, da morebiti v celiem avstrijskem cesarstvu nijeden kraj nima tako krasnega šolskega poslopja.

Upamo, da bode namen tega poslopja ta, kateri mora biti! Z velikimi denarnimi žrtvami skoraj pol miljona kranjske hranilnice sezidan, primerno ne z manjšimi od strani dežele in mesta notranje opravljen, naj bode to, kar pravi vzdan napis na kamnu, namreč kraj, kjer se bode gojila vednost, brez ozira na vse strankarske razmere. Saj je mladež naše upanje za prihodnost. Upamo tudi mi, da bode prihodnja generacija res brez vse strasti storila to, kar je pisal tega, izreklo mož, ki ima mnogo zašlug pri tem početju, namreč: „prihodnja generacija bude to delo ceniti vedela, ker ona bude prosta naših predpomislekov!“ In v to, bog pomozi!

— A — o. —

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni Revalescière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezni, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslenih in otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiku, kašelj, neprebavljene, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlatozilo, zdravilno, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blejanje pri nosečih, otočnost, diabet, trganje, shujšanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je bolje, nego dojničino mleko. — Izkaz iz meja 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicine, meji njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneke, pravega profesorja medicine na vsečilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofije Castle-stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastonj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja,

Bonn, 10. julij 1852.

Revalescière Du Barry v mnogih slučajih ngradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in grizi, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnu, pri prisadljivem a bolehnem draženju v sečni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljuvencu in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih družtev.

Winechester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja,

bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledévašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam. James Shoreland, ranocelnik, 96. polka. Izkušnja tajnega sanitetevega svetovaleca gosp. Dr. Angelstein.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavlja izrekam gledéva Revalescière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo. Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpern, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry po-polnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Montona, Istra.

* Učinki Revalescière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

Št. 80.416. Gosp. F. V. Beneke, pravi profesor medicine na vsečilišču v Mariboru (Nemčija), piše v Berliner Klinische Wochenschriften od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabinica“ (Revalescière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila nijso bila v stanu odpraviti; toda Revalescière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.“

Št. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšanji in hipohondrij.

Št. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanju glave in davljenju.

Št. 75.877. Flor. Körlerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanju dušnika, omotici i tiščanji v prsih.

Št. 75.970. Gospoda Gabrieila Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznamejni prsim bolečini in pretresu čutnic.

Št. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenci, nespanji in hujšanji.

Revalescière je 4krat tečneja, nego meso, ter

se pri odraslenih in otrocih prihrani 50krat več na-ceni, gledé hrane.

V plehastih puščah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 fun-tov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalescière-Biscuiten v puščah á 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.

— Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunajski, Waldfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyr, v Imbriku Diechtl & Frank, v Celovci P. Birnbacher, v Loniči Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih letarjih in specijalskih trgovcih; tudi razpošilja duzaj-ska hiša na vse kraje po poštih nakaznicah ali novzetihi.

Odpretje gostilnice.

Podpisani se iskreno zahvaljuje vsem čast. gostom gostilnice „pri Šanteljnju“, ki so jo po deset let obilno obiskovali, ter ob enem naznana svojim p. t. gostom, da je 10. t. m. svojo

gostilnico na bregu

h. št. 187, v baron Cojzovej hiši odprl. — Za čvrsto Kozlerjevo pivo, dobro dolensko vino, tečni zajutrek itd. bode vedno skrbel

v vsej udanosti

(294—1)

Fr. Šesik.

Dunajska borza 13. oktobra.

1860 drž. posojilo	107	"	50	"
Akcije národné banke	985	"	—	"
Kreditne akcie	243	"	—	"
Napol.	8	"	83½	"
C. k. cekini	—	"	—	"
Srebro	153	"	80	"

Zlatnine

od c. kr. urada za kovani denar na Dunaji kot prave uradno izprobane.

Prstani.

Prstani za dame gld. 6, 7, 8, 9, 10, 12, 14, 15. Pečatni prstani za gospode gld. 8, 10, 11, 12 do 20. Zakonski prstani gld. 5, 6, 7, 8.

Zlate urne veržice.

Veržice, kratke s ključem gld. 15, 20, 25, 30, 35 do 80 v vseh izdelanjih, kakor se moreš zmisišti. Veržice, dolge z gladkim ali fagoniranim premikačem z biseri ali na robce zbrusenim kamnom gld. 28, 30, 35, 40, 55, 60, 65, 70, 80 do 150.

Zlati medaljoni

za gospode in gospe.

Z žlahtnimi kameni gld. 14, 16, 18, 20, 22, 24, 30, 35, 40, 45, 50.

Zlate garniture.

Broše in uhani gld. 18, 20, 24, 30, 35, 40. Z žlahtnimi kameni ali biseri gld. 36, 40, 45, 50 do 200. Z dijamanti ali brilljanti gld. 60, 80, 90, 100 do 500.

Zlati uhani.

Letice za otroke gld. 1.25, 1.50, 1.75, 2, 3, s kamenji ali brez njih. Uhani, dolgi ali okrogli s kapijami ali brez njih, gladka ali z žlahtnimi kameni ali v obliki pušice gld. 12, 15, 18, 20 do 30. Boutons z dijamanti ali brilljanti gld. 50, 55, 90, 100 do 500.

Zlati gumbiči za srajce in manšete.

Z žlahtnimi kameni gld. 6, 7, 8, 10, 12, 14, 18, 20.

Zlate broše.

Navadne v najnovejši izvrštvit gld. 12, 15, 20 do 25. S fotografijami gld. 12, 15, 16 do 40.

Zlati križci

gld. 6, 7, 8, 9, 10, 12.

Z biseri ali žlahtnimi kameni gld. 8, 9, 10, 12 do 25.

Zlate naprsne igle.

V raznih oblikah, Jokey, Sport itd. od gld. 5 do 30. Z žlahtnimi kameni od gld. 5 do 30.

Z brilljanti gld. 15 do 150.

Zlate bracelet.

Gladki okročki različne velikosti gld. 18, 20, 26, 30 do 60.

Z žlahtnimi kameni ali biseri 30, 36, 40, 50 do 80.

Z brilljanti od gld. 80 do 500.

Pismena naročila

se na poštno povzetje ali pošiljatev zneska v 24 urah izvrši. Na posebno zahtevanje se pošiljajo tudi ure in veržice na povzetje na izbirko in se za neobdržano denar nazaj pošlje.

Moje cene so vedno nižje kakor najnižje povsod in jaz stojim s svojimi terjatvami na visočini časa.

Vsi, ki si nove ure in zlatnine naročiti želé,

Vsi, ki stare ure ali staro zlatnino za novo zamenjati hočejo, so prošeni, se na mojo firmo obrniti.

Philip Fromm,

Uhren- und Goldwaaren-Fabrikant,

Rothenthurmstrasse 9, nasproti Wollzeile,

Wien.

Naslov naj se dobro zapomni.

(188—12)